

Kokousaika: Tiistai 13.12.2016 klo 18.30 (joulupuuro ja kahvit klo 18.00 lähtien)
Kokouspaikka: Lopen kirkon seurakuntasali, Pilpalantie 1, 12700 Loppi

Asialuettelo:

- 41§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 42§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 43§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta
- 44§ Työjärjestyksen hyväksyminen
- 45§ Työalojen esittelyt kirkkovaltuustossa
- 46§ Sopeuttamissuunnitelma
- 47§ Kokouspalkkiot 2017
- 48§ Toimintasuunnitelma 2017-2019 ja talousarvio 2017
- 49§ Ilmoitusasiat
- 50§ Jäsenten esittämät asiat
- 51§ Valitusosoitus
- 52§ Kokouksen päätös

Lopella 1.12.2016

Jarmo Kuparinen
puheenjohtaja

Kokouskutsu esityslistoineen on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 2.12.2016

Merja Zetterman
toimistos sihteeri

Pöytäkirja nähtävänä:

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 20.12.2016 – 19.1.2017 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00.

Kokousaika	Tiistai 13.12.2016 klo 18.30 – 20.33	
Kokouspaikka	Lopen kirkon seurakuntasali, Pilpalantie 1, 12700 Loppi	
Jäsenet		läsnä poissa
	Alho, Aimo	x
	Auvinen, Minttu	x
	Hatakka, Jarno	x
	Kuparinen, Jarmo	x
	Kuparinen, Marja-Leena	x
	Laakso, Eva-Liisa	x
	Lilja, Sami	x
	Lukana, Anne	x
	Lähde, Joni	x
	Nevanpää, Kalevi	x
	Niemi, Arja	x
	Paalijärvi, Sari	x
	Rautiainen, Riina	x
	Saario, Riku	x
	Saksala, Eija	x
	Siivonen, Johanna	x
	Valonen, Arttu	x
	Vuorinen, Sakari	x
	Väänänen, Elis	x
Muut osallistujat	Tuomas Hynynen, kirkkoherra	x
	Kuuluvainen, Pirjo, talouspäällikkö	x
	Zetterman, Merja, toimistos sihteeri	x
Käsitellyt asiat	§§ 41 - 52, sivut 1 - 8	
Allekirjoitus	Jarmo Kuparinen puheenjohtaja	Merja Zetterman pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Lopen seurakunnan kirkkoherranvirasto .12.2016	
Allekirjoitukset	Aimo Alho	Minttu Auvinen
Pöytäkirja nähtävänä	Lopen seurakunnan kirkkoherranvirasto 20.12.2016. - 19.1.2017 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00	

41§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus

Puheenjohtaja Jarmo Kuparinen julisti kokouksen avatuksi.
Kirkkoherra Tuomas Hynynen piti alkuhartauden.

42§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 2.12.2016.
Kokouskutsu on ollut nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla 2.12. – 13.12.2016.
Kokouksesta on ilmoitettu seurakuntauutisissa viikoilla 48 - 49 (Lopen Lehti, seurakunnan kotisivut) sekä ilmoituksella Riihimäen Seudun Viikkouutisissa 7.12.2016 ja Lopen Lehdessä 8.12.2016

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto suorittaa nimenhuudon ja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. (Kirkkojärjestys 8.luku §5 ja kirkkovaltuuston työjärjestys §3 ja §5)

Päätös:

Suoritetussa nimenhuudossa olivat kirkkovaltuuston kaikki 19 varsinaista jäsentä paikalla.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

43§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta

Kirkkovaltuusto päätti 14.1.2015 §4 noudattaa pöytäkirjan tarkastajien valinnassa aakkosjärjestystä.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina (Kirkkojärjestys 8.luku §5 ja kirkkovaltuuston työjärjestys §4).
Aakkosjärjestyksessä vuorossa ovat Aimo Alho ja Minttu Auvinen.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin yksimielisesti ilman umpilippuäänestystä Aimo Alho ja Minttu Auvinen.

44§ Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös:

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi ehdotuksen mukaisesti.

45§ Työalojen esittelyt kirkkovaltuustossa

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että vuoden 2016 kirkkovaltuuston kokouksissa tutustutaan seurakunnan työmuotoihin seuraavasti:

1/2016 Kirkon palvelukeskus (KIPA)

2/2016 Kiinteistö- ja hautaustoimi, leirikeskus

3/2016 Jumalanpalveluselämä, kirkkomusiikki ja tiedotus

4/2016 Kirkkoherra ja talouspäällikkö esittelevät yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, atk-palvelut ym.)

Ehdotus (Kirkkoneuvosto §10 / 18.1.2016):

Kirkkovaltuusto tutustuu kokouksessaan 4/2016 yhteistyökumppaneiden toteuttamiin toimintoihin (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, atk-palvelut ym.).

Kirkkovaltuusto §45 / 13.12.2016

Päätös:

Kirkkoherra Tuomas Hynynen esitteli Lopen seurakunnan yhteistyökumppaneiden toimintaa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. Kirkon palvelukeskus (Kipa), Tampereen seurakuntayhtymän hallinnoima IT-yhteistyöalue, Prime-kimppa Riihimäen ja Hausjärven seurakuntien kanssa, Palveleva Puhelin, perheneuvonta Hyvinkään ja Riihimäen seurakuntien ylläpitämän perheasiain neuvottelukeskukseen kautta, sairaalasielunhoito / Hämeenlinnan seurakuntayhtymä, kehitysvammaistyö / Lahden seurakuntayhtymä.

Liite 45a

46§ Sopeuttamissuunnitelma

Kirkkoneuvosto §163 / 22.11.2016

Seurakunnan jäsenmäärän lasku ja yleinen talouskehitys aiheuttavat sen, että kirkollisverotulot pienenevät todennäköisesti lähivuosina merkittävästi. Vuoden 2016 kirkollisverotulot tulevat todennäköisesti olemaan noin 1.435 miljoonaa euroa eli noin 64 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2015 ja noin 115 000 euroa vähemmän kuin v. 2014.

Kirkkoherra ja talouspäällikkö ovat laatineet suunnitelman seurakunnan talouden sopeuttamisesta. Suunnitelmassa linjataan toimenpiteitä tuleville vuosille, mutta ei päätetä mistään toimenpiteistä.

Kirkkoneuvosto §163 / 22.11.2016

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto merkitsee liitteenä olevan sopeuttamissuunnitelman tiedokseen.

Kirkkovaltuusto §46 / 13.12.2016:

Liite 46a Sopeuttamissuunnitelma

Päätös:

Kirkkovaltuusto merkitsi sopeuttamissuunnitelman tiedoksi.

47§ Kokouspalkkiot 2017

Kirkkoneuvosto §166 / 22.11.2016

Kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 14.1.2015 § 15, että seurakunnan luottamushenkilöille maksamat kokouspalkkiot ja kulukorvaukset tarkistetaan vuosittain valtuuston viimeisessä kokouksessa. Nykyinen kokouspalkkiohinnasto on vahvistettu kirkkovaltuustossa 3.11.2015 § 45 liitteen 166a mukaisesti.

Kirkkoneuvosto §166 / 22.11.2016

Kirkkoneuvosto ehdottaa kirkkovaltuustolle, että se päättää pitää kokouspalkkiot ennallaan liitteen 166a mukaisesti vuoden 2017 ajan.

Kirkkovaltuusto §47 / 22.11.2016:

Liite 47a Ehdotus kokouspalkkioksi 2017

Käsittely:

Valtuutettu Arja Niemi ehdotti, että luovutaan kokouspalkkioista ja matkakorvauksista. Esitys ei saanut kannatusta.

Päätös:

Kirkkovaltuusto päätti kirkkoneuvoston esityksen mukaisesti pitää kokouspalkkiot ennallaan.

Todettiin, että jokaisella on henkilökohtaisesti mahdollisuus luopua palkkioista.

48§ Toimintasuunnitelma 2017-2019 ja talousarvio 2017

Kirkkoneuvosto §175 / 22.11.2016

Talousarvio on laadittu työntekijöiden ja toimikuntien ehdotusten pohjalta siten, että muutamiin ehdotuksiin on tehty toimikunnan käsittelyn jälkeen ilmenneitä tarkennuksia. Valtuusto päätti 15.11.2016 kirkollisveroprosentiksi 1,75 vuodelle 2017.

Kirkkoneuvosto hyväksyi henkilöstön kehittämissuunnitelman ja päätti talousarvioavustuksia koskevasta ehdotuksestaan kokouksessaan 18.10.2016.

Koulutuskustannukset ja avustukset lähetys- ja diakoniatyötä tekeville kristillisille järjestöille, partiolle ja kirkkokuorolle sisältyvät toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon v. 2017. Kirkkovaltuusto on käsitellyt kiinteistökorjaukset ja investoinnit kokouksessaan 15.11.2016.

Ehdotus seurakunnan toimintasuunnitelmaksi 2017-2019 on liitteenä 175a ja talousarvioksi 2017 liitteinä 175b-c. Hautainhoitorahaston suunnitelma ja talousarvio ovat mukana liitteissä.

Kirkkojärjestyksen 23: 3§ perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossään päätösten vaikutukset lapsiin. Toimintasuunnitelmaa ja talousarviota valmisteltaessa on arvioitu, että ehdotuksen mukainen toimintasuunnitelma ja talousarvio sisältävät varhaiskasvatukseen liittyviä leikkauksia. Joitakin varhaiskasvatuksen toimintoja joudutaan vähentämään vuonna 2017, mutta vähennykset pyritään toteuttamaan siten, että toiminta pidetään edelleen mahdollisimman kattavana ja laadukkaana.

Kirkkoneuvosto §175 / 22.11.2016

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi liitteiden 175a, 175b ja 175c mukaista toiminta- ja talousarviota vuosille 2017-2019.

Kirkkovaltuusto §48 / 13.12.2016:

Liite 48a Toimintasuunnitelma 2017-2019 ja talousarvio 2017

Käsittely:

Varhaiskasvatuksen osalta talousarvio 2017 on tehty siten, että neljättä lastenohjaajaa ei enää palkkattaisi sen jälkeen, kun yhden määräaikaisen lastenohjaajan työsuhde päättyy 31.5.2017.

Valtuutettu Sakari Vuorinen esitti, että talousarvio hyväksytään, mutta kirkkoneuvosto selvittää, mitä tulisi maksamaan neljän lastenohjaajaan palkkaus koko vuodeksi.

Kirkkoneuvoston tulee antaa selvitys tai lisätalousarvio huhtikuun kirkkovaltuuston kokoukselle.

Valtuutetut Aimo Alho ja Eija Saksala kannattivat Sakari Vuorisen esitystä.

Valtuutettu Jarno Hatakka esitti, että talousarvioon lisätään raha neljännen lastenohjaajan palkkaamiseksi koko vuodeksi.

Valtuutettu Kalevi Nevanpää kannatti Jarno Hatakan esitystä.

Kirkkoneuvoston esitykselle oli tullut kaksi kannatettua vastaehdotusta, Sakari Vuorisen esitys ja Jarno Hatakan esitys.

Puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestysjärjestyksestä: Ensin äänestetään vastaehdotusten kesken ja sen jälkeen voittanut esitys vastaan kirkkoneuvoston esitys talousarviosta varhaiskasvatuksen osalta.

Äänestys tapahtuu nimenhuutoäänestyksenä.

Ensimmäinen äänestys vastaehdotusten kesken: Sakari Vuorisen esitystä äänestetään vastauksella ”jaa” ja Jarno Hatakan esitystä vastauksella ”ei”.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Sakari Vuorisen esitys jaa –ääniä 17 ja Jarno Hatakan esitys ei –ääniä 2, tyhjiä 0.

Tämän jälkeen puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen; kirkkoneuvoston esitystä äänestetään vastauksella ”jaa” ja Sakari Vuorisen esitystä vastauksella ”ei”.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Kirkkoneuvoston esitys jaa –ääniä 0, Sakari Vuorisen esitys ei ääniä 19, tyhjiä 0.

Päätös:

Kirkkovaltuusto hyväksyi toimintasuunnitelman 2017-2019 ja talousarvion 2017 esityksen mukaisesti muilta osin paitsi kirkkoneuvoston tulee selvittää, mitä tulisi maksamaan neljän lastenohjaajaan palkkaus koko vuodelle 2017.

Kirkkoneuvoston on tuotava asiasta selvitys / lisätalousarvio huhtikuun kirkkovaltuuston kokoukseen.

49§ Ilmoitusasiat

1. Alustava kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston kokousaikataulu vuodelle 2017 on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille sähköpostilla. Muutoksia päivämääriin saattaa tulla, mm. kirkkovaltuuston huhtikuun kokousta tullaan mahdollisesti aikaistamaan.

50§ Jäsenten esittämät asiat

Valtuutettu Sakari Vuorinen esitti kiitokset puheenjohtajalle, viranhaltijoille ja kirkkovaltuutetuille kuluneesta vuodesta.

51§ Valitusosoitus

Liite 51a Valitusosoitus

Ehdotus: Valitusosoitus merkitään annetuksi.

Päätös: Valitusosoitus merkittiin annetuksi.

52§ Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.33.

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja §51 / Liite 51a

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 51, 52</p>
	<p>Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot</p> <p>1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

HANKINTAOIKKAISU

Hankintaoikaisu n tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemänä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioaloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisu n sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Kirkollis- ja hallintovalitukset Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hämeenlinnan hallinto-oikeus Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna (asiakaspalvelu avoinna ma-pe klo 8.00-16.15) Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Puhelin: 010 364 2200 Telekopio: 010 364 2269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 47, 48 Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: ----- Valitusaika 30 päivää</p>
---	--

¹ Kansallisen kynnyksarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <p>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Eteläpuisto 2 C, Tampere (avoinna ma-pe klo 9.00-15.00) Postiosoite: Eteläpuisto 2C, 33200 Tampere Telekopio: 03 238 1150 Puhelin: 03 238 1100 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi Kirjaamo (Luotsikatu 1b, Helsinki) avoinna ma-pe klo 8.30-16.15</p> <p>• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät -- PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>	<p>Valitusaika</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus).</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-aikeita koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1-3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>	<p>Valitusaika 14 päivää</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>	
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>	
Valitus-asiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2 000 euroa, jollei lain 5,7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>	
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>	